

Instruktion för studierektorer inom filosofisk och teknisk fakultet

Inledning

Den grundläggande bestämmelsen om studierektorer återfinns i 18 § i de av universitetsstyrelsen fastställda gemensamma bestämmelserna för institutioner. I denna anges att rektor får ge i uppdrag till en eller flera arbetstagare att såsom studierektor fullgöra sådana uppgifter i fråga om den grundläggande utbildningen, vilka eljest ankommer på prefekten. Till studierektor får utses sådan arbetstagare vid institutionen som är behörig att inneha anställning som lärare inom högskolan och som har sådana vetenskapliga och pedagogiska kvalifikationer och sådan förmåga till ledarskap som behövs för uppdraget.

Studierektorsbefattningen är således en chefsbefattning med stort ansvar för en av universitetets huvuduppgifter. De uppgifter studierektorn har att utföra är sysslor som annars skulle utföras av prefekten. Studierektorn är således direkt underställd prefekten och måste vara beredd att och de facto kunna utöva ett aktivt ledarskap.

Studierektorns väsentligaste arbetsuppgifter avser ledning och utveckling av verksamhet och människor. För ett framgångsrikt arbete inom dessa områden krävs ett avsevärt mått av kommunikation och annan samverkan mellan å ena sidan studierektorn och å andra sidan bl.a. prefekt, övriga studierektorer inom institutionen, utbildningsnämnder eller andra programledningar och sist men inte minst lärare och andra anställda samt studenter inom studierektorns ansvarsområde såsom detta definierats i samband med förordnandet som utbildningen inom viss institution eller del därav. Det åligger studierektor att organisera sin verksamhet med beaktande av nämnda förhållande.

Det ankommer på studierektor att hålla sig informerad om universitetets långsiktiga utveckling, så att verksamhets- och personalplaneringen inom det egna ansvarsområdet anpassas därtill. Viktiga erfarenheter som studierektor erhåller avseende t.ex. verksamheten som sådan, studenternas prestationer och de anställdas situation bör delges prefekten, berörda fakultetsorgan och/eller universitetsledningen.

Mindre betydelsefulla arbetsuppgifter av dem som anges i fortsättningen får av studierektor delegeras till annan lärare eller annan anställd vid institutionen. I samband med sådan delegation skall studierektor sörja för att den som tar emot delegationen har tillräckliga förutsättningar i form av kunskaper och tillgång till resurser (inkl. arbetstid) för att fullgöra arbetsuppgifterna i fråga. Vid behov skall beslutet om delegation åtföljas av riktlinjer eller anvisningar för hur arbetet skall utföras. Även efter sådan delegation har studierektor ansvaret för att ifrågakvarande arbetsuppgifter utförs på ett tillfredsställande sätt och skall genom årlig uppföljning försäkra sig om att så är fallet.

Utbildningen – grundläggande förutsättningar för studierektorns arbete

Utbildningen inom högskolan skall vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. Grundutbildningen skall ge studenterna förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar, förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem samt beredskap att möta förändringar i arbetslivet. Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, följa kunskapsutvecklingen och utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning. De tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt så att en hög kvalitet nås. I verksamheten skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas. Vidare bör förståelse för andra länder och för internationella förhållanden främjas. Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen, och högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

Föregående stycke innehåller de mål som riksdagen satt upp för utbildningen inom högskolan och återfinns i 1 kap. 2-5 och 9 §§ högskolelagen. Övriga grundläggande bestämmelser om utbildningen inom universitetet återfinns dels i 1, 6-7, 10 och 12 kap. högskoleförordningen och bilagorna 2-3 till högskoleförordningen, dels i den särskilda förordningen om uppdragsutbildning, dels ock i den av universitetsstyrelsen fastställda antagningsordningen samt i samma ordning beslutade lokala bestämmelser för tillämpningen av nämnda författningsrum. Centrala föreskrifter om universitetets organisation, skilda organs uppgifter och arbetssätt och om anställningar som lärare, doktorand etc återfinns i 2-5 kap. högskolelagen och i 2-5 kap. högskoleförordningen. Härtill kommer bestämmelser som utfärdats av olika organ inom universitetet. Merparten av alla dessa regler finns publicerade på universitetets hemsida. Det åligger studierektor att känna till bestämmelserna i fråga och att lägga dem till grund för sitt arbete.

Studierektorns ansvar för grundutbildningen

Studierektor har för den del av grundutbildningen vid institutionen som uppdraget som studierektor avser ansvaret för planering, genomförande, uppföljning och utveckling av kurser inom grundutbildningen (inkl. uppdragsutbildning). Ansvaret avser både innehållsmässiga och pedagogiska frågor och förutsätter att studierektor också har det ekonomiska ansvaret för den utbildning som ingår i studierektorsområdet. Ansvaret utövas inom de ramar för innehåll och pedagogisk form som fakultetsorgan och programansvariga angett samt inom ramen för en aktiv samverkan med berörda studenter.

Det ankommer således på studierektor särskilt

att låta utarbeta förslag till verksamhetsplan (utbildningsutbud) och budget för nästkommande budgetår - i förekommande fall i enlighet med de anvisningar som fakultetsorgan/programansvarig etc lämnat ,

att låta utarbeta förslag till kursplaner (inkl. förslag till revidering av sådana planer) samt vid behov även medverka vid utarbetandet av förslag till andra planer för utbildningen att läggas fram för institutionsstyrelsen och/eller utbildningsnämnd/programansvarig,

att medverka till att en intresseväckande och rättvisande information om utbildningen tillhandahålls presumtiva studenter,

att ansvara för ekonomisk och pedagogisk resultatuppföljning inom det egna ansvarsområdet, utvärdera resultaten och ta initiativ till de förändringar som är påkallade av utvärderingen,

samt att följa utvecklingen i pedagogisk-metodiska frågor och i institutionsstyrelsen och/eller hos berörd utbildningsnämnd/programansvarig föreslå åtgärder till gagn för utbildningen.

Personalplanering och personalledning

Studierektor har inom sitt område ett chefsansvar för den personal som arbetar inom området. I den utsträckning som en arbetstagare är verksam inom mer än ett studierektorsområde eller inom också forskning/forskarutbildning är detta chefsansvar ett ansvar som studierektorn delar med en eller flera andra studierektorer eller med prefekten. Chefsansvaret avser primärt rekrytering, arbetsledning/bemanning och kompetensutveckling.

Det ankommer således på studierektor särskilt

att, i fråga om den grundläggande utbildningen, ansvara för förslag – eller efter delegation från prefekten beslut – om fördelning av arbetsuppgifterna mellan skilda lärare, doktorander, timlärare och annan personal för nästkommande budgetår,

att ta initiativ till förändringar av personalstruktur och bemanning (inrättande, omprövning och indragning av anställningar, rekrytering, omplacering och avveckling av personal) i syfte att, med bortseende från tillfälliga fluktuationer, fortlöpande anpassa personalstruktur och bemanning till behovet av arbetskraft,

att bereda eller medverka vid beredningen av ärenden rörande rekrytering av personal med uppgifter helt eller delvis inom den grundläggande utbildningen,

att svara för planering av de fortbildnings- och vidareutbildningsinsatser liksom övriga åtgärder för kompetensutveckling som anses erforderliga för att den personal som är verksam inom studierektorns ansvarsområde skall kunna fullgöra sina arbetsuppgifter och för att såväl personalen som verksamheten skall kunna utvecklas,

att tillse att nyanställda lärare som saknar pedagogisk utbildning samt doktorander med undervisningsuppgifter genomgår sådan utbildning,

samt att svara för löpande arbetsledning för de anställda inom studierektorns ansvarsområde och därvid tillse att de arbetsuppgifter som ålagts dem fullgörs på ett tillfredsställande sätt.

Löpande administration och tillsyn

Studierektor har inom sitt område ansvaret för att administrationen av utbildningen fungerar i enlighet med gällande regler inom universitetet.

Det ankommer således på studierektor särskilt

att tillse att utbildningen genomförs i överensstämmelse med gällande författningar och lokala bestämmelser inkl. vederbörligen fastställda planer (utbildningsplaner och kursplaner) och ev. kompletterande anvisningar från fakultetsorgan/programansvarig etc,

att ansvara för att undervisning och examination bedrivs på ett sådant sätt att verksamheten anpassas till studenternas förutsättningar samtidigt som kvaliteten på de examinerades kunskaper och färdigheter upprätthålls,

att ansvara för eller medverka i utarbetandet av schema och bokning av lokaler för undervisning och examination och därvid, liksom i andra sammanhang, tillse att utbildningen organiseras på ett rationellt sätt inom ramen för gällande planer och fastställd budget,

att ansvara för att studenterna fortlöpande och i rätt tid får tillräcklig och korrekt information om sin utbildning, såväl på program- som på kursnivå, varvid möjligheterna till IT-stöd för informationen alltid skall beaktas,

att ansvara för att kursvärderingar genomförs i den ordning som är föreskriven av berört fakultetsorgan och att återföring till studenterna av resultatet av kursvärderingarna och av åtgärder som vidtagits i anledning av dem,

att ansvara för att misstänkta fall av fusk eller störande av verksamheten anmäls till universitetets disciplinnämnd samt att misstänkta fall av brott mot lagen om likabehandling av studenter anmäls i den ordning som är föreskriven härför,

att verka för att studenterna har adekvat tillgång till studievägledning,

att ansvara för att lärare och annan personal i rimlig utsträckning är anträffbara för studenterna,

att uppmärksamta följa situationen i fråga om studenternas tillgång till kurslitteratur och därvid ta initiativ till förbättringar samt vidta de åtgärder i övrigt som kan vara påkallade,

att ansvara för att registrering av studenterna och deras studieresultat kommer till stånd i rätt tid och på ett sätt som är ägnat att utesluta felaktigheter,

samt att ansvara för att föreskrivna rapporter rörande utbildningen och dess resultat lämnas i den ordning som är föreskriven från fall till fall.

Övrigt

Det åligger studierektor

att delta i befattningsutbildning för studierektorer i nära anslutning till att uppdraget påbörjas och att sedan fortlöpande delta i sådan fortbildning och vidareutbildning som är särskilt anordnad för innehavare av uppdrag som studierektor,

samt att i övrigt fullgöra de uppgifter som prefekten bestämmer.